

Verslag bovenregionaal leeratelier: impact maken met het onderwijsloket

Datum:	3 april 2025
Presentatie:	Hugo Jacobs en Elwine Walraven (RE)
Spreekers:	Anna Jungen en Wendy Willemsen (gemeente Arnhem), Helene Mulder (RE), Jamila de Jong (Food Valley), Heli Penz (Onderwijsregio Midden- en West-Brabant vo) en Michelle Veugelers (Achterhoek en Veluwezoom)
Aanwezigen:	Programmamanagers onderwijsregio's Zuid- en Oost-Nederland

---

1. Opening en welkom

Hugo Jacobs opent het leeratelier en heet alle aanwezigen welkom bij het laatste bovenregionale leeratelier van dit schooljaar. De gemeente Arnhem wordt bedankt voor de gastvrijheid en er wordt benadrukt hoe belangrijk regionale samenwerking is tussen onderwijsregio's, gemeenten en arbeidsmarktpartners. Hugo en Elwine nemen het programma van de middag door.

2. De opgaven in Arnhem (Anna Jungen en Wendy Willemsen)

Anna Jungen van de gemeente Arnhem, schets de stad en de context waarin het onderwijs zich beweegt. Arnhem is een stad van contrasten: er zijn wijken met een hoge sociaaleconomische status, maar ook buurten waar de leefomstandigheden aanzienlijk uitdagender zijn. Deze ongelijkheid heeft directe invloed op het onderwijs.

Belangrijke punten:

- Sterke groei in leerlingaantallen, met name in nieuwbouwwijken. Er is daardoor meer behoefte aan nieuwe scholen in het primair onderwijs (PO) en in het speciaal voortgezet onderwijs (VSO).
- Toenemende vraag naar vroeg- en voorschoolse educatie, o.a. vanwege jonge gezinnen in nieuwe wijken.
- Structureel tekort aan opvangplekken voor nieuwkomers: Arnhem moet op termijn 3000 plekken bieden, terwijl 1700 de norm was. De toestroom vraagt om structurele oplossingen.
- Mentale gezondheid, polarisatie en veiligheid worden steeds belangrijkere thema's binnen het onderwijs. Denk aan leerlingen met trauma, thuiszitters of jongeren die dreigen uit te vallen.
- Onderwijsagenda (MEAA): ontwikkeld in samenwerking met schoolbesturen en maatschappelijke partners. Richt zich op basisvaardigheden, kansengelijkheid, rijke leeromgevingen, maar ook op thema's als armoede en sociale cohesie.
- Integraal Huisvestingsplan (IHP) 2024–2039: gezamenlijk opgesteld met schoolbesturen en stadsontwikkeling, gericht op het realiseren van toekomstbestendige scholen.

Wendy licht de aanpak van arbeidsmarktkrapte in het onderwijs toe:

- De gemeente organiseert een scholenmarkt op 10 april, waar geïnteresseerden scholen en organisaties uit de regio kunnen ontmoeten.
- Er wordt gewerkt aan een lokale campagne voor onderwijspersoneel, specifiek gericht op Arnhem. Deze wordt ontwikkeld in samenwerking met een communicatiebureau, dat interviews en deskresearch uitvoert.
- Elke school kan haar eigen doelgroepgerichte boodschap aanleveren voor de campagne. Dit zorgt ervoor dat het aanbod aansluit op de realiteit en wervingsbehoefte van scholen.
- Kinderopvang krijgt een eigen aanpak, los van het onderwijs. Een aparte werkgeversbijeenkomst moet inzicht geven in wat daar nodig is qua personeel en werving.

Interactie:

Er werden vragen gesteld over hoe de Arnhemse campagne zich verhoudt tot landelijke campagnes zoals 'Werken met de Toekomst'. Wendy gaf aan dat er bewust wordt gezocht naar aansluiting, maar dat de Arnhemse campagne specifiek inspeelt op de lokale context en wensen van de scholen.

3. Regionale onderwijsloketten (presentaties)

Landelijke klantreis & campagne 'Werken met de Toekomst' (Hélène Mulder)

Hélène Mulder geeft een toelichting op de landelijke onderwijscampagne 'Werken met de Toekomst', en hoe regionale loketten hierin een sleutelrol spelen. De campagne richt zich op het enthousiasmeren van mensen voor een loopbaan in het onderwijs, en het faciliteren van een soepele instroom.

Wat is de klantreis?

De klantreis beschrijft de weg die iemand aflegt van eerste interesse tot het daadwerkelijk starten in het onderwijs. Deze reis moet helder, logisch en persoonlijk zijn, zodat geïnteresseerden niet verdwalen in de vele routes en loketten.

Doelgroepen van de campagne:

- Zij-instromers: richt zich in de eerste fase op mensen die vanuit andere sectoren willen overstappen naar het onderwijs. Deze eerste flight is afgerond; de opgedane inzichten worden meegenomen in het vervolg.
- Studiekeizers (scholieren): de tweede flight richt zich op jongeren die een studiekeuze moeten maken. Deze fase in ontwikkeling en gaat van start in het najaar van 2025.

De campagne in het kort:

- Grootste landelijke campagne ooit voor het onderwijs.
- Werkt met routetools, campagnepagina's en een netwerk van onderwijsloketten.
- Het doel is om mensen niet alleen te bereiken, maar ook goed te begeleiden naar de juiste plek.

De rol van onderwijsloketten:

- Onderwijsloketten zijn essentieel in de opvolging van geïnteresseerden: zij voeren intakegesprekken, bieden informatie en regelen begeleiding.

Hulpmiddelen en ondersteuning:

- RE biedt een toolkit aan met formats voor intake, klantreizen, communicatiematerialen en best practices.
- Er worden kennisdelingssessies georganiseerd om regio's te helpen hun eigen loket goed in te richten.

Interactie:

Deelnemers vroegen hoe ze de landelijke campagne lokaal kunnen 'laden'. Hélène gaf aan dat RE hierin kan ondersteunen en dat lokale verhalen, beelden en aanbod onmisbaar zijn om herkenbaarheid te creëren.

Food Valley & het Leerwerkloket (Jamila de Jong)

Jamila de Jong vertelt over de aanpak van regio Food Valley, die ervoor kiest om geen nieuw onderwijsloket op te richten, maar gebruik te maken van het bestaande Leerwerkloket van de arbeidsmarktregio.

Waarom deze keuze?

- Het is al een herkenbare en bemenste infrastructuur, vertrouwd bij partners zoals gemeenten, werkgevers en het UWV.

Onderwijsregio's

- De regio wilde niet opnieuw iets optuigen, maar de bestaande route versterken.

Resultaten sinds 2021:

- Sinds 2021 zijn er 1923 gesprekken gevoerd met geïnteresseerden in onderwijs.
- Twee kandidaten gestart, acht kandidaten in opleiding.
- Loketmedewerkers hebben een opleidingstraject gevolgd om onderwijs-specifieke kennis op te doen.
- Er is een persoonlijk intakeproces ingericht met interviews, persona's en adviesgesprekken
- Deelname aan banenmarkten (zoals Kies je Kans) en zichtbaarheid via social media zijn onderdeel van de aanpak.

Wat komt eraan?

- Per 1 mei 2025 start een liaison die de verbinding tussen het leerwerkloket en de onderwijsregio versterkt
- Op termijn zal het Leerwerkloket onderdeel worden van het Regionaal Werkcentrum (2026), dat een centrale rol krijgt in de arbeidsmarktinfrastructuur.

Lessen uit de praktijk:

- "Niet alles tegelijk willen": focus is essentieel. Te veel combineren verzwakt je loket.
- Het tempo van het onderwijs (denk aan aanmeldmomenten, start van schooljaren) vraagt iets anders dan dat van reguliere werkzoekenden.
- Stabiele personele bezetting, goede intake en datasturing helpen bij een duurzame aanpak.

Interactie: Er werd gevraagd hoe mensen bij het leerwerkloket terechtkomen. Jamila gaf aan dat sommigen direct binnenlopen, maar velen komen via campagnes, scholen of via de landelijke onderwijscampagne.

Eén loket voor Brabant (Heli Penz)

Heli Penz van Onderwijsregio Midden- en West-Brabant VO, geeft een presentatie over het proces van het samenvoegen van twee regionale onderwijsloketten. Haar belangrijkste boodschap: "Een loket is niet alleen een website. Het is een platform én een organisatie."

Het platform:

- Een online omgeving waarin geïnteresseerden informatie vinden over:
  - Hoe je leraar kunt worden
  - Welke routes er zijn (zij-instroom, opleiding, stages)
  - Welke vacatures en kennismakingsactiviteiten beschikbaar zijn

Je kunt als kandidaat je eigen route volgen: van eerste klik naar een meeloopdag, oriënterend gesprek of inschrijving.

De organisatie:

- Een team van mensen dat verantwoordelijk is voor:
  - Begeleiding van kandidaten
  - Aansluiting met HR-afdelingen, schoolbesturen, opleiders
  - Follow-up, administratie en matching

Inzet van een ATS (Applicant Tracking System):

Een systeem dat kandidaten volgt van aanmelding tot plaatsing.

- Voordelen: betere matching, inzicht in doorlooptijden, AVG-proof opvolging

- Aandachtspunten: kost geld, je moet het goed inrichten en onderhouden, de 'mensen achter het systeem' blijven cruciaal

Interactie: Er werd actief meegedacht over schaalbaarheid en betaalbaarheid. Eén deelnemer vroeg of de techniek niet te veel afstand creëert. Heli gaf aan dat juist persoonlijk contact én techniek samen het verschil maken.

Onderweg naar Loketliefde (Michelle Veugelers)

Michelle Veugelers neemt de deelnemers mee in de keuzes die haar regio maakt rondom het opzetten van een onderwijsloket. Onder de titel 'Onderweg naar Loketliefde' laat ze zien hoe belangrijk het is om vooraf fundamentele vragen te stellen over doel, doelgroep en schaalniveau van het loket.

Aan de hand van drie vragen daagt zij deelnemers uit om kritisch naar hun eigen loketstructuur te kijken:

1. Voor en met wie richt je het loket in?

- Mensen die een overstap naar het onderwijs overwegen (zij-instromers).
- Jongeren die op zoek zijn naar een passende opleiding of stage.
- Werkzoekenden of nieuwkomers met interesse in onderwijs.

Daarnaast is het belangrijk om te bepalen met wie je het loket inricht. Dit zijn bijvoorbeeld: schoolbesturen (PO, VO, MBO), gemeenten, UWV, opleidingsscholen en lerarenopleidingen, leerwerkloketten en partners.

2. Wat bied je aan – en hoe sluit dat aan op de klantreis?

Een goed loket moet een duidelijke route bieden voor de kandidaat:

- Kan iemand zich oriënteren op het onderwijs?
- Is er persoonlijk contact mogelijk met een adviseur?
- Zijn er kennismakingsactiviteiten, zoals meeloopdagen of kijkjes in de klas?
- Is er een vervolgstap beschikbaar, zoals een intake of adviesgesprek?

Michelle gaf aan dat het aanbod op de voorkant (wat de kandidaat ziet) altijd moet passen bij de infrastructuur aan de achterkant (wie het oppakt).

3. Op welk schaalniveau organiseer je de dienstverlening?

Een belangrijke afweging is: wat doe je samen bovenregionaal, en wat laat je over aan individuele partners?

- Bovenregionaal kun je bijvoorbeeld communicatie, een centrale website of intakeformulier organiseren.
- Lokaal of op schoolniveau regel je vaak de begeleiding, matching en opvolging.

Inzichten:

- De achterkant van het loket (organisatie, mensen, middelen) is net zo belangrijk als de zichtbare voorkant. (website, campagnes, events).
- Flexibiliteit is nodig: één loket hoeft niet één ingang te zijn. Je kunt verschillende routes bieden, passend bij de diverse doelgroepen.
- Goede samenwerking vraagt om duidelijke afspraken tussen alle betrokken partijen, en een gedeeld gevoel van verantwoordelijkheid.

Interactie: tijdens de presentatie werden herkenbare situaties gedeeld. Een deelnemer vertelde dat alleen al het invoeren van een regionaal intakeformulier structuur bracht. Een ander gaf aan dat het in kaart brengen van de 'achterkant' hielp om taken beter te verdelen tussen partners.

4. Workshops en open space

Na de presentaties gaan de deelnemers uiteen in kleinere groepen voor een interactieve werksessie. Deze ronde is bewust opgezet als een combinatie van workshops en een zogeheten Open Space, waarin ruimte is om zelf thema's aan te dragen of gezamenlijk te verdiepen. Deelnemers kunnen kiezen op welk onderwerp zij verder willen werken, afhankelijk van hun rol en fase van ontwikkeling in de eigen onderwijsregio's.

In kleine groepen is verder gewerkt aan:

- Plus-aanvragen (wat is nodig, wat mist nog?).
- Opzetten van intakeprocessen en klantreizen.
- Samenwerking met gemeenten en leerwerkloketten.
- Praktische formats voor matching en oriëntatie.

Observaties tijdens de sessies:

- Actieve samenwerking: deelnemers wisselden informatie uit, en er ontstonden spontaan nieuwe samenwerkingen.
- Ruimte voor vragen: de open opzet maakt het mogelijk om praktijkvragen voor te leggen aan collega's uit andere regio's, wat leidde tot waardevolle tips en inzichten.

Inzichten, observaties en feedback

- Deelnemers waren actief betrokken, met veel onderlinge herkenning rond thema's als versnippering van loketten, gebrek aan opvolging, en het belang van persoonlijke begeleiding.
- In workshops en gesprekken werden duidelijk dat er behoefte is aan een beter afgestemde klantreis: van oriëntatie tot daadwerkelijke plaatsing in het onderwijs.
- De discussie over inzetten van een ATS-systeem leidde tot vragen over schaalbaarheid, kosten en de rol van persoonlijk contact. Het belang van een mensgerichte aanpak bleef een rode draad.
- Regio's gaven aan te willen leren van elkaars formats, zoals intakeformulieren of wervingscampagnes. Er is behoefte aan een centrale plek voor het delen van dit soort tools.
- Een aantal regio's overwogen een Plus-aanvraag rondom loketstructuur of samenwerking, maar zoeken nog naar houvast voor de inhoudelijke onderbouwing.
- De afwisseling van plenaire presentaties en interactieve sessies werd als positief ervaren.
- Suggesties voor een volgend leeratelier:
  - Meer tijd voor inhoudelijke verdieping en onderlinge uitwisseling.
  - Ruimte om formats of klantreizen live uit te werken.
  - Duidelijke follow-up van samenwerkingen en kennisdeling tussen regio's

Afsluiting

Hugo Jacobs heeft de middag afgesloten met een oproep om het gesprek voort te zetten. Hij benoemde het gedeelde gevoel van urgentie, de kracht van samen leren en het belang van het vasthouden van de energie in de regio's. Hij stond stil bij de diversiteit aan vragen en thema's die tijdens de workshops naar voren kwamen: van intakeprocessen tot maatwerk in matching, en de zoektocht naar duurzame oplossingen zoals het gebruik van tools als het ATS-systeem. Ook Plus-aanvragen werden besproken. "Als je nog niet bent benaderd voor een vervolggerek, laat het ons weten," sloot Hugo af. "We willen met iedereen in gesprek over vervolgstappen en samenwerking in de regio."

Met die woorden werd de middag informeel afgesloten. De sfeer was positief – deelnemers bleven napraten, reflecteren en vervolgaafspraken maken.

Conclusie

Het leeratelier brengt verdieping, verbinding en richting. Regio's werken aan onderwijsloketten in verschillende vormen en fasen, maar delen dezelfde ambitie: impact maken met een loket dat werkt – voor kandidaten en voor het onderwijs. De mogelijkheid om elkaar te ontmoeten, ervaringen uit te wisselen en samen te werken aan gedeelde vraagstukken wordt breed gewaardeerd. Vooral de open sfeer, het werken in kleinere groepen en het balanceren tussen nieuwe informatie en actieve samenwerking dragen bij aan de positieve ervaring van deelnemers.

Tegelijkertijd wordt duidelijk dat regio's zich in verschillende stadia bevinden. Dit roept nieuwe vragen op: hoe kunnen we ervoor zorgen dat iedere regio iets te brengen en te halen heeft? En hoe kunnen we samenwerking over regio's heen versterken, bijvoorbeeld op thema's als matching, tariefafspraken of samen opleiden?

Deelnemers geven aan dat vervolg fijn is – zowel in de vorm van leerateliers als in kleinere netwerkmomenten. Het initiatief ligt nu bij de regio's zelf, maar de wens tot verdere uitwisseling en verdieping is uitgesproken aanwezig.